

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Zdeňka Stíbrala a soudců Mgr. Terezy Jachura Maříkové a JUDr. Miroslava Stoklasy ve věci

žalobce: **JUDr. Z. Ž.**, narozený xxx
bytem xxx
zastoupený advokátem Mgr. Radkem Vachtlem
sídlem Laubova 1729/8, 130 00 Praha

proti
žalované: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 00025429
sídlem Vyšehradská 424/16, 128 00 Praha 2
za níž jedná Česká republika - Úřad pro zastupování státu ve věcech
majetkových
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2

pro zaplacení 40 898 Kč s příslušenstvím a 1 500 000 Kč s příslušenstvím

k odvolání žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 17. 12. 2024, č. j. 45 C 193/2023 – 103 ve spojení s doplňujícím usnesením ze dne 28. 2. 2025, č. j. 45 C 193/2023 – 113 a ve znění opravného usnesení ze dne 8. 4. 2025, č. j. 45 C 193/2023 – 125

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně **se** ve výroku I. co do částky 90 000 Kč **potvrzuje**; ve zbytku **se mění** tak, že **se** žaloba **zamítá**.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náklady řízení před soudy obou stupňů ve výši 14 328,60 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku k rukám jeho právního zástupce.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. R.

(K.ř. č. 1 – rozsudek)

III. Žalobce je povinen zaplatit České republice – Obvodnímu soudu pro Prahu 2 náklady řízení 2 062 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku na účet Obvodního soudu pro Prahu 2.

IV. Žalovaná je povinna zaplatit České republice – Obvodnímu soudu pro Prahu 2 náklady řízení 2 520,12 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku na účet Obvodního soudu pro Prahu 2.

Odůvodnění

1. Napadeným rozsudkem soud I. stupně uložil žalované zaplatit žalobci 185 484,50 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku (výrok I.), žalobu co do částky 1 355 413,50 Kč zamítl (výrok II), rozhodl, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci náklady řízení 25 329,73 Kč k rukám jeho právního zástupce do 15 dnů od právní moci rozsudku (výrok III.) a uložil žalované zaplatit České republice – Obvodnímu soudu pro Prahu 2 náklady řízení 4 583,12 Kč do 3 dnů od právní moci doplňujícího usnesení (výrok IV.).
2. Částečně tak vyhověl žalobě požadující poskytnutí finančního zadostiučinění za nemajetkovou újmu 1 500 000 Kč a majetkovou újmu 40 898 Kč představující vynaložené náklady na obhajobu, jakožto zbytek, který žalovaná mimosoudně neuhradila, to vše založené na tvrzení, že usnesením Policie ČR, Obvodní ředitelství policie Praha IV, SKPV OOK, č.j. KRPA-209343-39/TC-2017-001472 ze dne 11.5.2018 bylo proti žalobci zahájeno trestní stíhání pro zločin týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. d) tr. zákoníku, dne 29. 4. 2020 byla změněna právní kvalifikace na týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. d) trestního zákoníku a zločinu znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a) trestního zákoníku ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku. Řízení skončilo usnesením Městského soudu v Praze sp. zn. 9 To 285/2022 ze dne 4.10.2022, kterým bylo zamítnuto odvolání státního zástupce proti zprošťujícímu rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 7. 6. 2022, sp. zn. 33 T 69/2020.
3. Žalovaná učinila nesporným předběžné uplatnění nároku, dále ve shodě s žalobcem popsala průběh předmětného trestního stíhání, jež skončilo zproštěním žalobce obžaloby, tedy, že došlo k vydání nezákonného rozhodnutí. Žalovaná mimosoudně poskytla žalobci omluvu za nezákonně vedené trestní stíhání, což shledala vzhledem k trestní sazbě, která žalobci za uvedený trestný čin v případě odsouzení hrozila, délce samotného trestního řízení a zásahům do osobní sféry žalobce, za dostatečné. Současně poskytla žalobci na náhradu škody na vynaložené náklady na obhajobu v rámci trestního řízení mimosoudně částku 125 537,50 Kč.
4. Soud I. stupně po provedeném dokazování a po citaci relevantních zákonných ustanovení, konkr. § 1 odst. 1, § 2, § 3, § 5, § 7 odst. 1, § 8 odst. 1, § 31 odst. 1, 3 a § 31a odst. 1, odst. 2 zák. č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), v platném znění (dále i jen „OdpŠk“) shledal, že v předmětném trestním řízení bylo vydáno nezákonné rozhodnutí, jímž bylo v daném případě usnesení o zahájení trestního stíhání žalobce ze dne 11. 5. 2018.
5. Soud I. stupně k jednotlivým kritériím, které v rámci odškodnění za nemajetkovou újmu v důsledku nezákonného trestního stíhání posuzuje (délka trestního stíhání, hrozící trest a zásady v osobním životě poškozeného) uzavřel, že trestní stíhání žalobce trvalo 4 roky a 4 měsíce a hrozila mu trestní sazba v rozmezí 2 roky až 10 let nepodmíněně. K následkům v osobnostní sféře žalobce soud I. stupně zjistil, že u žalobce došlo ke vzniku zdravotních problémů; trpěl xxx, které se mu vlivem trestního stíhání zhoršily, když jimi trpěl i před zahájením trestního stíhání (navíc léky, které pak v souvislosti s tím dlouhodobě užívá mají vliv na potenci). Došlo k zásahu do profesní sféry žalobce, když tento byl na počátku řízení ve věku 61 let a byl pracovně aktivní a v době ukončení trestního řízení mu bylo 65 let a chystal se do předčasného důchodu. Byl tak stíhán na sklonku své profesní kariéry (xxx), kterou ukončil sice z vlastního rozhodnutí, avšak již v průběhu trestního stíhání odmítal pracovní nabídky. Obával se své dehonestace na veřejnosti v případě, že by jeho

trestní stíhání vyšlo najevo, a to z důvodu trestního činu, pro jaký byl stíhán a proto, že pracoval s mládeží. Naopak nebylo prokázáno tvrzení žalobce, že by nebyl schopen v důsledku trestního stíhání navázat intimní vztahy se ženami. Jinak o jeho trestním stíhání, kromě partnerky nikdo nevěděl, rodina a kamarádi jej podporovali, jeho věc nebyla medializovaná.

6. Soud I. stupně provedl komparaci s obdobnými případy, konk. s věcí vedenou u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 28 C 257/2015, pod sp. zn. 44 C 60/2017 a pod sp. zn. 20 C 11/2019, jejíž obsah a závěry podrobně rozepsal v odstavci 38 svého rozhodnutí, na které odvolací soud pro stručnost svého odůvodnění odkazuje a dospěl k závěru, že v prvním případě, byl poškozený odškodněn částkou 160 000 Kč, přičemž došlo u poškozeného k výraznějším zásahům do soukromého života než u žalobce a hrozil mu i vyšší trest, naproti tomu u žalobce trvalo trestní stíhání déle. Nicméně uvedený poškozený byl odškodněn na nemajetkové újme za délku trvání řízení, zvláště. Žalobci by se proto mělo dostat odškodnění v rozmezí 160 000 – 200 000 Kč. V druhém srovnávaném případě hrozila poškozenému stejná trestní sazba, avšak jeho trestní stíhání trvalo nepoměrně méně času než u žalobce, zásahy do osobního života byly v obou případech srovnatelné. Tento poškozený však byl již v minulosti několikrát trestně stíhán. Odškodněn pak byl částkou 50 000. Soud I. stupně proto nabyl přesvědčení, že v porovnání s tímto případem by se žalobci mělo dostat odškodnění mezi 75 000 Kč – 100 000 Kč. V posledním srovnávaném případě se dostalo poškozenému přiměřené zadostiučinění ve výši 70 000 Kč, přičemž mu hrozila vyšší trestní sazba než žalobci, avšak jeho trestní stíhání trvalo kratší dobu než u žalobce, zásahy do osobního života byly výraznější než v případě žalobce, proto soud I. stupně dospěl k závěru, že by se žalobci mělo dostat nižšího odškodnění, a to v rozmezí od 75 000 Kč – 90 000 Kč. Soud I. stupně nakonec uzavřel, že by žalobce měl být odškodněn v průměru těchto shora uvedených částek, tj. částkou 120 000 Kč. Nakonec přihlédl k tomu, že v důsledku nařčení ze strany údajné poškozené došlo u žalobce k narušení jeho důstojnosti, když navíc se v jeho věku musel podrobit nucenému vyšetření týkající se schopnosti dokonat daný trestný čin a dále k tomu, že byl stíhán na sklonku své profesní kariéry (byť odešel do předčasného důchodu na základě svého rozhodnutí i s ohledem na svůj zdravotní stav), tedy shledal jako důvodné, takto stanovenou základní částku navýšit ještě na částku 168 000 Kč.
7. U žalobcem nárokováných úkonů právní služby – úkon ze dne 29. 1. 2018, ze dne 31. 5. 2018, ze dne 1. 8. 2018, ze dne 19. 10. 2018, ze dne 3. 5. 2019, ze dne 15. 1. 2020, ze dne 20. 11. 2020, ze dne 8. 2. 2021, ze dne 30. 3. 2012, ze dne 4. 5. 2021, ze dne 18. 5. 2021 a ze dne 3. 6. 2022, posoudil soud I. stupně jako účelně vynaložený úkon ze dne 19. 10. 2018, ze dne 8. 2. 2021, ze dne 30. 3. 2012, ze dne 18. 5. 2021, ze dne 3. 6. 2022 – další porady s klientem (á 2 300 Kč) a ze dne 4. 5. 2021 – písemný návrh na doplnění dokazování (á 1 150 Kč), včetně režijního paušálu á 300 Kč (6x) a daně z přidané hodnoty ve výši 3 034,50 Kč (21%), celkem 17 484,50 Kč.
8. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud I. stupně podle ust. § 142 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), podle poměru úspěchu a neúspěchu ve věci, když žalobce měl úspěch v 74,24% a žalovaná v 25,76%, tudíž žalobci přiznal náklady řízení v rozsahu 48,48%, tj. částku 25 329,73 Kč představující mimosmluvní odměnu advokáta za celkem 8 úkonů právní služby á 5 060 Kč, náhradu hotových výdajů za 6 úkonů á 300 Kč a 2 úkony á 450 Kč, zaplacený soudní poplatek 4 000 Kč a daň z přidané hodnoty (21%).
9. O náhradě nákladů státu soud I. stupně rozhodl podle ust. § 148 odst. 1 o. s. ř. V dané věci se jedná o státem placené svědečné ve výši 4 582,12 Kč které je povinna uhradit neúspěšná žalovaná.
10. Proti vyhovujícím výroku o věci samé, výroku o náhradě nákladů řízení a výroku o náhradě nákladů státu podala žalovaná včasné a přípustné odvolání, v němž vyslovila nesouhlas se závěrem, že adekvátním zadostiučiněním je částka stanovená soudem I. stupně, která je vzhledem k prokázaným zásahům do osobnostní sféry žalobce nepřiměřeně vysoká. Soud I. stupně správně zjistil v této souvislosti skutkový stav s výjimkou, že v příčinné souvislosti s trestním stíháním přišel žalobce o konkrétní spolupráci v rámci xxx, neboť žalobce uváděl ve své účastnické výpovědi

toliko spolupráci s jedním svěřencem v xxx, avšak důvodem ukončením této spolupráce (a kariéry) byly zdravotní důvody žalobce v kombinaci se začínající pandemií Covid – 19. Rovněž není správný závěr soudu I. stupně, že žalobce se byl nucen podrobit vyšetření, zda je schopen dokonat uvedený trestný čin, neboť tato skutečnost z provedeného dokazování nevyplývá. Stanovení přiměřeného zadostiučinění učinil soud I. stupně ne zcela přezkoumatelným způsobem, navíc kreativní formou při aritmetickém průměru zadostiučinění z uvedených případů, které již předem upravil ve prospěch žalobce na základě ne úplně srozumitelných kritérií a tuto částku nad to ještě navýšil na základě dvou výše uvedených skutečností – podrobení se ponižujícímu vyšetření a zasažení trestním stíháním na vrcholu kariéry žalobce. Toto žalovaná nepovažuje za správné, když žalobce se uvedenému vyšetření nepodrobil a každé životní období přináší své obtíže. Tudíž ani trestní stíhání na vrcholu kariéry žalobce není důvodem pro navýšení odškodnění zadostiučinění v penězích. Žalovanou nabídnutý případ ke srovnání sp. zn. 44 C 60/2017 je zcela odpovídající věci žalobce, zejm. přibližně stejnou hrozící trestní sazbou, tak obdobnými prokázanými zásahy do života poškozeného. V případě 28 C 257/2015 pak byly u tohoto poškozeného daleko výraznější zásahy do osobního života (dáno i vazebním stíháním) a obdobně tak u sp. zn. 20 C 11/2019, kde byl rovněž poškozený vazebně stíhán (204 dnů) a hrozila mu výraznější trestní sazba (až 15 let). Také zásahy do osobní oblasti byly horší, neboť poškozený byl jako příslušník policie postaven mimo službu (poté sám od policie odešel) a byly mu pozastaveny nominace do jednotlivých zápasů (rozhodcovská kariéra). Pokud jde o soudem I. stupně vyhodnocené (výše uvedené) náklady na obhajobu jako účelné, s tím žalovaná nesouhlasila, když jednotlivé další porady s klientem nepřesáhly délku jedné hodiny, proto se nejedná o úkon právní služby ve smyslu advokátního tarifu. Úkon v podobě návrhu na doplnění dokazování ze dne 4. 5. 2021 není účelný, když tento kopíruje návrh ze dne 18. 1. 2020, za který byla žalobci náhrada ve výši 1/2 úkonu poskytnuta.

11. Žalobce se k odvolání žalované vyjádřil tak, že charakter dané trestné činnosti nutně vede k závěru o vystavení se vysokému společenskému odsudku. Jestliže pak žalobce pracuje jako xxx, převážně žen a nezletilých, představuje pouhý náznak obdobného jednání ukončení jakékoliv činnosti v daném oboru. Z obsahu odvolání žalované se podává, že žalobci nemá být ničeho na nemajetkové újmě přiznáno, aniž by bylo zřejmé na základě jaké úvahy tato dospívá k uvedeném závěru. Jinými slovy žalovaná konstatuje, že přiměřeným zadostiučiněním za téměř pětileté nezákonné trestní stíhání za velmi závažný morálně odsouzeníhodný zločin je v maximálním možném případě omluva. Vznik tvrzené nemajetkové újmy v souvislosti s neoprávněným trestním stíháním byl však žalobcem dostatečně tvrzen i prokázán. Závěr soudu I. stupně o výši přiznaného zadostiučinění s ohledem na charakter trestné činnosti, pro kterou byl žalobce stíhán, délce trestního řízení a následkům způsobených v osobní sféře, je proto správný. Žalobce navrhl, aby odvolací soud výrok I. rozsudku soudu prvního stupně potvrdil.
12. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek soudu I. stupně z podnětu podaného odvolání, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (ust. § 212 a ust. § 212a, ust. § 214 odst. 1 o. s. ř.), a shledal odvolání žalované částečně důvodným.
13. Podle ust. § 1 zákona stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci. Podle ust. § 2 zákona se odpovědnosti za škodu podle tohoto zákona nelze zprostit. Podle ust. § 5 písm. a) zákona stát odpovídá za podmínek stanovených zákonem za škodu, která byla způsobena rozhodnutím, jež bylo vydáno v trestním řízení. Podle ust. § 7 odst. 1 zákona mají právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda. Podle odst. 2 má právo na náhradu škody i ten, s nímž nebylo jednáno jako s účastníkem řízení, ačkoliv s ním jako s účastníkem řízení jednáno být mělo. Podle ust. § 8 odst. 1 zákona lze nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán. Podle ust. § 31a odst. 1 zákona bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem

způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle odst. 2 cit. ust. se zadostiučinění poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

14. Odvolací soud po přezkumu napadeného rozsudku konstatuje, že soud I. stupně si pro své rozhodnutí opatřil dostatek důkazů, ze kterých čerpal správná (až na níže popsané výjimky) a pro rozhodnutí o věci samé plně postačující skutková zjištění, a takto zjištěný skutkový stav posoudil, až na uvedené výjimky, věcně správně i po stránce právní s citací pro věc relevantních příslušných ustanovení zákona.
15. Zde odvolací soud připomíná, jak správně sdělil soud I. stupně, že nárok na poskytnutí zadostiučinění a nárok na náhradu škody způsobené zahájením trestního stíhání, které typicky skončilo zproštěním obžaloby, je třeba posoudit jako nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím.
16. Odvolací soud rovněž sdílí úvahu soudu I. stupně ohledně toho, že v dané věci nejde o vyvratitelnou právní domněnku vzniku nemajetkové újmy, naopak vznik nemajetkové újmy u titulu nezákonného rozhodnutí je oproti nemajetkové újmě z titulu nesprávného úředního postupu spočívajícího v nepřiměřené délce řízení nutno prokázat (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 9. 2015, sp. zn. 30 Cdo 1747/2014). Je tak na žalobci, aby tvrdil a prokazoval existenci skutečností, které lze kvalifikovat jako porušení konkrétního práva žalobce a vznik nemajetkové újmy. V kladném případě je teprve pak namístě se zabývat formou a případnou výší zadostiučinění, přičemž břemeno tvrzení a důkazní ohledně intenzity nemajetkové újmy odůvodňující poskytnutí zadostiučinění v penězích je opět na žalobci.
17. Pochybení soudu I. stupně odvolací soud neshledal ani při stanovení adekvátní formy zadostiučinění, když se závěrem o nedostatečnosti samotného konstatování vydání nezákonného rozhodnutí (resp. porušení práv žalobce z důvodu jeho vydání) a omluvy, resp. přiznání zadostiučinění v penězích se zcela ztotožnil. Neztotožnil se však již se soudem I. stupně přiznanou výší tohoto zadostiučinění.
18. Při stanovení formy či výše zadostiučinění soud I. stupně správně vycházel především z povahy trestní věci, z délky trestního řízení a následků způsobených trestním stíháním v osobní sféře poškozeného, přičemž je třeba přihlédnout i k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Forma a případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, tj. její přiznání je nad rámec konstatování porušení práva namístě pouze tehdy, jestliže by se z hlediska obecné slušnosti poškozenému satisfakce skutečně mělo dostat (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2813/2011, též rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 9. září 2015 sp. zn. 30Cdo 2200/2015).
19. Soud I. stupně také v úvaze při stanovení formy a výše zadostiučinění správně postupoval, pokud provedl srovnání s rozhodnutími ve věci jiných poškozených žádajících zadostiučinění z titulu jejich trestního stíhání, jež by měla být ve svých základních parametrech obdobná. V této souvislosti odvolací soud uvádí, že výše přiznaného zadostiučinění by se neměla bez zjevných a podstatných skutkových odlišností konkrétního případu podstatně odlišovat od zadostiučinění přiznaného v případě skutkově obdobném. Je třeba také připomenout, že nejdůležitějším posuzovaným kritériem, je kritérium zásahu do osobního života poškozeného.
20. Soud I. stupně však již ne úplně vhodně vybral obdobné případy co do srovnatelné délky trestního řízení, trestného činu, pro který došlo k trestnímu stíhání a zásahů do osobní sféry poškozených. Podstatné také je, že soud I. stupně neučinil jím provedenou komparaci, jak důvodně namítala žalovaná, zrovna vhodným způsobem. Zejména jeho postup, že z toho, kterého případu ke srovnání stanovil rozmezí, ve kterém by se mělo odškodnění pro žalobce pohybovat a následně

z takto stanoveného rozmezí provedl průměrem výši odškodnění, jež by žalobci měla náležet, není způsob (i ve smyslu judikatury Nejvyššího soudu) pro odškodnění obvyklý. Tedy v návaznosti na toto ne zcela jasně určil výši přiměřeného zadostiučnění a takto nastavené odškodnění ještě znovu navýšil z důvodu (obecně uvedeného), že byl žalobce trestně stíhán na vrcholu své xxx, aniž by konkrétně odůvodnil, co jej k tomuto speciálnímu navýšení vedlo. Dále soud I. stupně shledal jako důvod pro navýšení zadostiučnění z důvodu, že byl žalobce orgány činnými v trestním řízení podroben ponižujícímu vyšetření (zda by byl schopen trestní čin dokonat), aniž by opětovně osvětlil, jak k danému skutkovému závěru dospěl, když k tomuto neprovedl žádné dokazování. Nad to, žalobce, jak vyplývá z obsahu spisu tuto skutečnost v rámci své žaloby a jejího doplnění ani netvrdil.

21. Celkově shrnuto s odkazem na hodnocená kritéria, co se týče povahy trestní věci, tou je závažnost trestného činu, pro který byl žalobce trestně stíhán, neboť ta zvyšuje intenzitu, s jakou trestně stíhaný trestní řízení negativně vnímá a související hrozba trestního postihu, tedy druh trestu a jeho výše. Rovněž do povahy trestní věci související se závažností trestného činu a hrozby druhu a výše trestu spadá případné společenské odsouzení. Žalobce byl trestně stíhán pro zvlášť závažný zločin znásilnění ve stadiu pokusu a zločinu týrání osoby žijící ve společném obydlí, s trestem odnětí svobody na dvě léta až deset let nepodmíněně. Jakkoliv by s ohledem na dosavadní bezúhonnost žalobce reálně přicházel v úvahu trest uložený blíže při spodní hranici trestní sazby, zda však by byl podmíněně odložen, nelze podle odvolacího soudu předjímat. Újmu tak nelze považovat za obecně výrazně vyšší, ale podle odvolacího soudu naopak nelze ani dovozovat újmu nijak nižší, a to i vzhledem k předmětu obvinění, resp. povaze trestné činnosti, která zjevně je společensky velmi negativně vnímána (oproti např. majetkové trestné činnosti).
22. Zásah do osobnostní sféry života žalobce daný délkou trestního stíhání trval 4 roky a 4 měsíce, resp. 4 roky a 5 měsíců (od 11. 5. 2018 do 4. 10. 2022) a byl proto spíše delšího charakteru.
23. Co se týče dopadů trestního stíhání žalobce do jeho osobnostní sféry, tyto se skládaly z dopadů jak do jeho profesní sféry (snížení frekvence pracovní činnosti), tak do sféry zdravotní (zhoršené psychické problémy – xxx, až v podstatě do fáze, kdy žalobce nebyl schopen v některých dnech normálně fungovat). Tyto poměrně zásadní žalobcem tvrzené a prokázané dopady do jeho osobního života již samy o sobě nijak nenavozují, že by samotné konstatování porušení práv žalobce a omluva, bylo přiměřeným zadostiučněním, jak se nesprávně domnívá žalovaná. Na tomto místě lze souhlasit se soudem I. stupně v závěru, že žalobce ukončil svou xxx v důsledku svého rozhodnutí (zejm. ze zdravotních důvodů), nicméně podle odvolacího soudu je zcela pochopitelné jednání žalobce, že s ohledem na trestný čin, pro který byl stíhán a skutečnost, že xxx jak ženy, tak mládež, pracovní nabídky raději z opatrnosti odmítal. Tento fakt daný trestním stíháním se nepochybně negativně promítl do jeho pracovního života.
24. Konečně odvolací soud zdůrazňuje, že je třeba vzít v úvahu důvod, pro který byl žalobce zproštěn obžaloby podle ust. § 226 písm. a) zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), tj. nebylo prokázáno, že se stal skutek, pro nějž byl stíhán, tedy z posloupnosti důvodů nejpriznivějšího pro zproštění obžaloby a zakládajícího tak obvykle největší intenzitu způsobené újmy. Samotné trestní stíhání zasahuje do osobnostní sféry stíhaného, do jeho cti a dobré pověsti, což je umocňováno, pokud se jedná o stíhání nevinné osoby, přičemž zproštění je založeno na důvodu, že nebylo prokázáno, že se stal skutek, pro nějž byl poškozený stíhán (jinými slovy skutek se nestal).
25. Odvolací soud tak souhlasí se závěrem soudu I. stupně, že žalobci nemajetková újma spočívající v zásahu do jeho osobnostních práv vznikla, a to v intenzitě již odůvodňující poskytnutí zadostiučnění v penězích.
26. Stran srovnání, které provedl soud I. stupně je třeba dodat, že v případě věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 2, pod sp. zn. 28 C 257/2015 byl tento s případem žalobce srovnatelný co do délky trestního řízení, i obdobné trestné činnosti, pro kterou byl tento poškozený stíhán, avšak

danému poškozenému hrozil vyšší trest odnětí svobody než žalobci (12 let) a hlavně došlo k nepoměrně výraznějším zásahům do osobního života tohoto poškozeného (vazební stíhání, ztráta zaměstnání, zdravotní oblast, narušení partnerského života, veřejná medializace /i když k ní nelze ve smyslu rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 9. září 2015 sp. zn. 30Cdo 2200/2015, přihlížet jako k zaviněnému jednání státu/, vyhýbání se veřejnosti, dehonestace ze strany okolí apod.). U věci vedené pod sp. zn. 44 C 60/2017, byl poškozený stíhán pro stejný trestný čin jako žalobce, se stejnou trestní sazbou, trestní stíhání však trvalo nepoměrně kratší dobu než u žalobce (1 rok a 9 měsíců) a došlo k menším zásahům do osobního života tohoto poškozeného (uzavření se do sebe, deprese, nespavost) a především tento poškozený byl v minulosti již 3x pravomocně odsouzen, tedy nebyl bezúhonný. V případě věci vedené pod sp. zn. 20 C 11/2019 byl tento poškozený stíhán pro zcela jiný trestný čin než žalobce (zločin loupeže) a trestní sazba, která mu hrozila byla vyšší než u žalobce (15 let), jeho trestní stíhání pak trvalo skoro o polovinu méně času než u žalobce (2 roky a 7 měsíců) a zásahy do osobního života byly menší než u žalobce (psychické obtíže, ale odbornou pomoc nevyhledal, medializace, zásah do pracovní oblasti nebyl zjištěn, když sice tento poškozený byl propuštěn ze služebního poměru, avšak následně se na své pracovní místo vrátil).

27. Byť odvolací soud ne zcela souhlasí s komparováním věci s těmito případy, lze i na podkladě těchto věcí uzavřít, že žalobci by se mělo dostat nižšího odškodnění, než se dostalo poškozenému ve věci vedené pod sp. zn. 28 C 257/2015, ale vyššího odškodnění než ve věci vedené pod sp. zn. 44 C 60/2017 a sp. zn. 20 C 11/2019.
28. Odvolací soud učinil srovnání s věcí poškozeného, jemuž bylo pravomocně přiznáno zadostiučinění ve výši 120 000 Kč, a to rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 11. 8. 2017, č. j. 28 C 195/2017- 129, jenž byl stíhán pro spáchání zločinu znásilnění, tedy stejného trestného činu jako žalobce, za což mu hrozil trest odnětí svobody až 12 let (trest o něco vyšší, než u žalobce), zásah do osobnostní sféry daný délkou trestního stíhání trval 3 roky a 4 měsíce (tedy o něco málo kratší dobu, než u žalobce) a šlo stejně jako u žalobce o osobu bezúhonnou. Trestní stíhání mělo horší dopady do osobnostní sféry tohoto poškozeného než u žalobce, dané zejména negativními reakcemi od okolí (dehonestace), které o jeho trestním stíhání vědělo, narušení rodinného života (manželka se od něj načas odstěhovala), profesního života (odliv klientů, spolupráce s regionálními i celostátními politiky, kteří spolupráci ukončili a již na ni nechtěli po zproštění obžaloby navázat) a regionální medializace. I zde došlo ke zproštění obžaloby z nejpriznivějšího důvodu podle ust. § 226 písm. a) trestního řádu.
29. Dále odvolací soud provedl komparaci s věcí poškozeného, jemuž bylo pravomocně přiznáno zadostiučinění ve výši 90 000 Kč rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 12. 10. 2017, č. j. 15 C 194/2012 – 486 ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 17. 9. 2018, č. j. 68 Co 176/2018 – 543. Tento poškozený byl stíhán pro trestný čin pohlavního zneužívání, tedy stejně společností negativně přijímaný trestný čin, jako trestný čin znásilnění. Tomuto poškozenému v případě odsouzení hrozil stejný trest jako žalobci. Zásah do osobního života trval podstatně kratší dobu než u žalobce (1 rok a 4 měsíce), avšak tento je částečně vykompenzován tím, že u tohoto poškozeného došlo k o něco málo výraznějším zásahům do osobního života než u žalobce, a to v podobě ztráty zaměstnání a s tím spojené i horší finanční situace a k narušení osobního vztahu s dcerou (i když trestní stíhání poškozeného nebylo jediným důvodem proč byl jejich vztah narušen). Stejně pak jako u žalobce byla zasažena zdravotní oblast poškozeného daná depresemi a také onemocněním lupénkou. I v tomto případě byl poškozený zproštěn obžaloby podle ust. § 226 písm. a) trestního řádu (kdy k tomuto závěru dospěly zmíněné soudy analogicky, když trestní stíhání poškozeného skončilo odložením věci státním zástupcem).
30. Na podkladě těchto dvou případů, se kterými odvolací soud žalobce seznámil při ústním jednání konaném dne 30. 7. 2025 je zřejmé, že se odškodnění v obdobných případech pohybuje mezi 90 000 Kč a 120 000 Kč. Odvolací soud tak má za to, že výše přiznaného zadostiučinění by se neměla významně odlišovat od zadostiučinění přiznaného v těchto popsanych věcech. Protože pak

zásahy do osobního života poškozeného i hrozba trestní sazby ve věci 28 C 195/2017 byly větší než u žalobce, mělo by být odškodnění pro žalobce nižší a odpovídat spíše zadostiučinění přiznané ve věci 15 C 194/2012. Toto navíc koreluje s tím, že jde o odškodnění o 1/3 nižší než ve věci 28 C 195/2017, dané zejména nižší mírou zásahů do osobního života poškozeného, resp. žalobce. V souladu s obecně sdílenou představou spravedlnosti tak je podle odvolacího soudu přiměřeným zadostiučiněním částka 90 000 Kč.

31. K nároku na náhradu škody představující vynaložené náklady na obhajobu musí odvolací soud konstatovat, že soud I. stupně neprovedl dokazování (s ohledem na obranu žalované) stran úkonu ze dne 4. 5. 2021. Odvolací soud proto při ústním jednání konaném dne 30. 7. doplnil dokazování podle § 213 odst. 2, odst. 4 o. s. ř. za účelem zjištění rozhodných skutečností, konkrétně návrhem na doplnění dokazování ze dne 18. 1. 2021 a ze dne 4. 5. 2021. Z těchto listinných podkladů se podává, že jsou obsahově téměř totožné, akorát v podání ze dne 4. 5. 2021 uvádí žalobce o dva důkazní návrhy navíc než v podání ze dne 18. 1. 2021. Je proto důvodná argumentace žalované, že se v případě podání ze dne 4. 5. 2021 jedná o obsahově stejný úkon právní služby jako je úkon ze dne 18. 1. 2021 (za tento byla žalobci náhrada žalovanou přiznána), tedy zjevně jde o úkon neúčelný, za který nelze náhradu přiznat.
32. Soud I. stupně také nesprávně právně posoudil všechny úkony právní služby spočívající v další poradě s klientem, když argumentoval tím, že vždy předcházely dalšímu učiněnému úkonu (typicky účasti právního zástupce žalobce na hlavním líčení), avšak o úkon právní služby ve smyslu § 11 odst. 1 písm. c) vyhl. č. 177/1996 Sb. se jedná až pokud takováto další porada s klientem přesahuje svým trváním jedná hodinu. Zde mohl odvolací soud vyjít ze samotných tvrzení žalobce, který uváděl, že porady s právním zástupcem trvaly 1 hodinu. Nejedná se o úkon právní služby ve smyslu advokátního tarifu, tudíž žalobci náhrada za tyto další porady (úkony) nenáleží.
33. Ze shora uvedených důvodů odvolací soud rozsudek soudu I. stupně v napadeném vyhovujícím výroku I. o věci samé podle ust. § 219 o.s.ř. stran částky 90 000 Kč jako věcně správný potvrdil a ve zbytku jej podle § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. změnil tak, že žalobu zamítnul.
34. Výrok o nákladech řízení před soudy obou stupňů má oporu v § 142 odst. 2 ve spojení s § 151 odst. 3 a § 224 odst. 1, 2 o.s.ř. a odvolací soud o nich rozhodl podle poměru úspěchu a neúspěchu ve věci.
35. Žalobce svou žalobou nárokoval zaplacení částky ve výši 40 898 Kč – obhajné a ve výši 1 500 000 Kč - nemajetková újma za nezákonně vedené trestní stíhání. Předmětem řízení tak byly dva nároky - u nároku na náhradu škody (tj. obhajné) byl žalobce zcela neúspěšný a u nároků na náhradu nemajetkové újmy byl plně úspěšný v kontextu s usnesením Nejvyššího soudu ze dne 29. 1. 2014, sp. zn. 30 Cdo 3378/2013, podle něhož i částečné vyhovění žalobě v podobě částečně přiznané částky na přiměřeném zadostiučinění, je ve svém důsledku plným úspěchem žalobce ve věci. Za tarifní hodnotu soud podle § 12 odst. 3 ve spojení s § 7, § 8 a § 9 odst. 4 písm. a) považoval součet tarifních hodnot spojených věcí (tj. u náhrady škody 40 898 + u nemajetkové újmy 50 000 - srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 1435/2015). Žalobce tak byl úspěšný v rozsahu 55% (50 000 Kč) a žalovaná v rozsahu 45% (40 898 Kč). Žalobce má nárok na 10% účelně vynaložených nákladů řízení před soudem I. stupně.
36. Náklady řízení před soudem I. stupně se skládají z mimosmluvní odměny advokáta ve výši 33 180 Kč podle § 7 bod 5, § 8, § 9 odst. 4 písm. a) ve spojení s § 11 odst. 1 vyhl. č. 177/1996 Sb. /počítáno z tarifní hodnoty 90 898 Kč (50 000 + 40 898)/ za 7 úkonů právní služby po 4 740 Kč – převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby, doplnění žaloby ze dne 28. 6. 2024 a účast na jednání dne 3. 9. 2024, dne 15. 10. 2024, dne 17. 12. 2024 a dne 4. 6. 2024 s přináležející náhradou hotových výdajů ve výši 2 100 Kč (a 300 Kč) podle ust. § 13 odst. 1, 4 ve spojení s § 11 odst. 1 písm. a), d), g) cit. vyhlášky, ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 4 000 Kč a daně z přidané hodnoty ve výši 7 408,80 Kč. Celkem náklady řízení před soudem I. stupně činí 46 688,80 Kč, resp. 4 668,90 Kč představující úspěch žalobce (10%).

Shodu s prvopisem potvrzuje H. R.

37. Odvolací soud neshledal jako účelně vynaložený úkon právní služby ze dne 21. 2. 2024 (došlý soudu I. stupně dne 4. 3. 2024), neboť se jednalo o vyjádření žalobce, které chtěl učinit o své vůli, avšak nebylo soudem I. stupně vyžadováno. Je samozřejmě věcí a právem žalobce se v řízení vyjádřit, pokud to považuje za nutné, avšak pakliže nebylo činěn na výzvu soudu (tj. jako potřebný), nelze jej hodnotit jako účelně vynaložený náklad právní služby, pakliže nepřináší pro věc nic nového a podstatného.
38. Předmětem odvolacího řízení pak byla částka 17 484,50 Kč – obhajné a 90 000 Kč – nárok na nemajetkovou újmu. Opětovně pak žalobce u nároku na náhradu škody byl zcela neúspěšný, u nároku na nemajetkovou újmu zcela úspěšný. Tarifní hodnota je součet tarifních hodnot spojených věcí, tj. částka 107 485 Kč. Žalobce byl v odvolacím řízení úspěšný v rozsahu 84% (90 000 Kč) a žalovaná v rozsahu 16% (17 485 Kč). Žalobce má proto nárok na 68% nákladů řízení před odvolacím soudem.
39. Náklady řízení před odvolacím soudem se skládají z mimosmluvní odměny advokáta ve výši 10 840 Kč podle § 7 bod 5, § 8 a § 9a odst. 2 písm. a) ve spojení s § 11 odst. 1 vyhl. č. 177/1996 Sb. ve znění účinném od 1. 1. 2025 /počítáno z tarifní hodnoty 107 485 Kč (90 000 + 17 484,50 Kč)/ za 2 úkony právní služby po 5 420 Kč – vyjádření k odvolání a účast na odvolacím jednání dne 29. 7. 2025 s přináležející náhradou hotových výdajů ve výši 900 Kč (a 450 Kč) podle ust. § 13 odst. 1, 4 ve spojení s § 11 odst. 1 písm. g), k) cit. vyhlášky a daně z přidané hodnoty ve výši 2 465,40 Kč. Celkem náklady řízení před odvolacím soudem činí 14 205,40, resp. 9 659,70 Kč představující úspěch žalobce (68%).
40. Výrok III. a IV. je odůvodněn § 148 odst. 1 o. s. ř., přičemž tyto náklady představují vyplacené svědecké ve výši 4 582,12 Kč za výslech svědka při jednání před soudem prvního stupně. I tyto náklady odvolací soud rozdělil v poměru úspěchu a neúspěchu účastníků (v řízení před soudem I. stupně), přičemž žalobci dal jejich úhradu k tíži v rozsahu jeho neúspěchu 45%, tj. ve výši 2 062 Kč a žalované v rozsahu jejího neúspěchu 55%, tj. ve výši 2 520,12 Kč.
41. Vzhledem k tomu, že při vyhlášení rozhodnutí odvolacího soudu došlo ve výroku III. a IV. k zřejmé nesprávnosti, když uvedené částky neodpovídají poměru procentního neúspěchu žalobce i žalované, kterým by se účastníci řízení měli podílet na náhradě nákladů státu (jak ostatně vyplývá i z odůvodnění v odstavci 39 rozsudku), (k tomu srov. R 37/1969, CH BECK, I díl, 7. vydání, str. 752), postupoval odvolací soud podle § 164 o. s. ř. a tuto zjevnou nesprávnost opravil přímo v dotčených výrocích svého rozsudku, aniž by již vydával samostatné opravné usnesení.
42. Zamítavý výrok II. o věci samé nebyl napaden odvoláním a nabyl tak samostatně právní moci.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat dovolání do dvou měsíců od doručení rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu I. stupně, jestliže rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak (§ 237, § 239 a § 240 odst. 1 o. s. ř.). Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud. Pouze proti výroku o náhradě nákladů řízení není dovolání přípustné (ust. § 238 odst. 1 písm. h) o. s. ř.)

Praha 30. července 2025

JUDr. Zdeněk Stíbrál v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje H. R.